

АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОХОДЖЕННЯ ВЕРИФІКАЦІЇ ЗВІТНОСТІ

Кравченко Д.О., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Кравченко О.В., канд. екон. наук, доцент
Сумський державний університет

Усім стейкхолдерам для прийняття виважених та економічно обґрунтованих рішень необхідно більше достовірної інформації. Згідно якісних характеристик підготовки і подання звітності за міжнародними стандартами, інформація у звітності повинна бути: доречною, тобто вона здатна вплинути на прийняття економічних рішень; достовірною, тобто включення всієї інформації, необхідної для розуміння того чи іншого події користувачем. Згідно з допоміжним якісним характеристикам підготовки та подання звітності за міжнародними стандартами, інформація у звітності повинна бути підтверджена (верифікована), що означає, що різні незалежні компетентні експерти підтвердять, що подія представлена достовірно.

Проведення оцінки звітності аудитором дає компанії гарантію третьої сторони в тому, що опубліковані у звіті відомості достовірні і відображають об'єктивну картину дійсності.

У зв'язку з цим, підвищується актуальність впровадження у практику аудиторських організацій міжнародних стандартів аудиту як додаткового інструментарію перевірки формування інтегрованої звітності (різних форматів) і розкриття іншої нефінансової інформації.

Банківські установи згідно з вимогами Інструкції № 373 повинні складати та подавати до НБУ Звіт про управління, де розкривають фінансову та нефінансову інформацію, що характеризує фінансовий стан, результати діяльності та перспективи розвитку банку, основні ризики й невизначеності, які можуть ставити під сумнів здатність продовження його діяльності [1].

Для підвищення довіри до опублікованих звітів компанії використовують різноманітні підходи. В даному випадку аудиторська фірма за результатами річного аудиту фінансової звітності в аудиторському звіті відображає інформацію про:

- узгодженість Звіту про управління з фінансовою звітністю за звітний рік;
- відповідність Звіту про управління вимогам законодавства;
- наявність суттєвих викривлень у Звіті про управління та їх характер.

За результатами проведених перевірок можна визначити рейтинг банку за критерієм (індексом) якості та комплаєнсу розкриття ним інформації в даному Звіті.

З цією метою було розроблено програмне забезпечення засобами мови програмування C Sharp з використанням методу нормалізації параметрів нейронних мереж, які є ефективним інструментом розв'язання широкого кола прикладних задач.

Так, процес оцінки банку за вказаним індексом передбачає, що спочатку необхідно знайти кількість критеріїв оцінки та кількість верифікованих аудитором критеріїв у Звіті та задати максимальне значення оцінки. Нехай система оцінки рейтингу буде знаходитися в межах від 0 до 100, тоді алгоритм знаходження рейтингу банку виглядатиме:

- знаходження загальної мінімальної та максимальної кількості критеріїв $[min; max]$;
- знаходження кількості верифікованих критеріїв – x ;
- встановлення максимального значення оцінки – k ;
- розрахунок значення рейтингу за формулою:

$$y = \left(\frac{x - min}{max - min} \right) * k, \quad \text{де } x \neq min; \quad (1)$$

де y – шукана величина (індекс якості та комплаєнсу розкриття банку);

x – це кількість позитивних критеріїв банку;
 max – максимальна кількість критеріїв аналізу;
 min – мінімальна кількість критеріїв аналізу.

Далі представимо нашу 100 (максимальна оцінка) бальну систему оцінювання у вигляді певної системи оцінювання:

$$n * x = 100, \quad (2)$$

де x – інтервал;

n – кількість оцінок.

Надамо їм значення літер: мінімальна оцінка банку буде – Е, тоді максимальна – А, з цього випливає, що всього 5 оцінок встановимо відповідні інтервали між ними, поділивши максимальну кількість балів на кількість літер $\frac{100}{5} = 20$.

Тоді оцінки матимуть межі:

А [80; 100]; В [60; 80]; С [40; 60]; D [20; 40]; Е [0; 20].

Наприклад, зробимо оцінку умовного банку, у якого за даними проведеної перевірки Звіту з 14-ти параметрів верифіковано 10, підставимо значення у формулу:

$$y = \left(\frac{11 - 0}{14 - 0} \right) * 100 = 78.57$$

Згідно з вказаних інтервалів банк буде віднесено до категорії В за рейтингом.

Отже, застосування розробленого програмного забезпечення дозволить автоматизувати процедуру проходження верифікації звітності аудиторською компанією, а отримання незалежної думки сприятиме підвищенню довіри до звіту з боку стейкхолдерів.

Перелік посилань:

1. Про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України : Інструкція НБУ від 24 жовт. 2011 р. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z1288-11> (дата звернення: 25.04.2020).

2. Тимошук П. В. Штучні нейронні мережі : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 444 с.